

● Munkatársunktól
E héten tartotta alakuló ülését a Szegedi Nemezzeti Színházért Alapítvány. A dr. Szikora János kezdeményezésére létrejött testület célja: évente egy-két kiemelkedő prózai és operai előadás támogatása. A kuratórium tagjai között szerepel dr. Szalay István szegedi polgármester, dr. Lednitzky Péter, a Déltáv Rt. vezérigazgatója, Dlusztus Imre, a Délmagyarország Kft. ügyvezető igazgatója, a főszervezője és dr. Nikóly István, a Szegedi Nemezzeti Színház igazgatója. A titkári feladatokat dr. Szépl József látja el.

Humboldt-díj Róna-Tas Andrásnak

● Budapest (MTI)
Nemzetközi Humboldt-díj odaítéléséről szóló oklevelet adott át Róna-Tas András akadémikusnak csütörtökön Budapesten Hasso Buchrucker, a Német Szövetségi Köztársaság nagykövete. A professzornak a kitüntetést még két évvel ezelőtt az altajisztikában és a turkológiában szerzett érdemei, valamint a magyar nép korai történelmének kutatásában kifejtett teljesítménye elismeréseként ítélte oda a Humboldt Alapítvány.

Négy álarcos rabló

● Szeged (MTI)
Négy álarcos rabló után nyomoz a szegedi rendőrség. Az ismeretlen férfiak szerdán behatoltak A. Imre 37 éves vállalkozó, kőművesmester házába, megkötötték a meglepett férfit és feleségét. Kínzással fenyegetve arra kényszerítették a házaspárt, hogy elárulják megtakarított pénzüket rejtekhelyét. A négy támadó 200 ezer forint készpénzzel és 70 ezer forint értékű arany ékszerrel távoztak.

Új bűnözői műfajok

● Tatabánya (MTI)
Az elmúlt években megváltoztak az egyes bűnelkövetési módok, illetve új bűnözői műfajok megjelenése tapasztalható Komárom-Esztergom megyében. Korábban újszóló ismeretlen bűncselekmények számított a zsarolás, tavaly viszont harmincnyolc tettek emiatt feljelentés. Gyakoribbá válik az önbíráskodás, s a lőfegyverek használata. 1997-ben négy ember életét oltották ki golyóval. Ügyködnek a pénzhamisítók is: tavaly negyvenhárom esetben találtak hamis bankókat.

Európa napok

● Ózd (MTI)
Harminchét település több mint százezer lakosának részvételével április 20. és 24. között Európa napokat rendez Ózd térségében az Órhegy Egyesület és Emberért és a Térségért elnevezésű szervezet. A rendezvénysorozat célja hozzájárulni az Európai Unió életének jobb megismeréséhez, ugyanakkor szeretnék felhívni a térségre az uniós tagországok figyelmét is.

● Polgármesterek „járöröztek” Tompán Lépést váltottak a határőrök

A határállomáson Bálint Mihályné, a tompai vámhivatal vezetője kalauzolta a vendégeket.
(Fotó: Gyenes Kálmán)

Április végére az összes, a határőrséghez bevonult sorkatona „centije” elfogy. Ekkorra valamennyien lesznek, onnantól kezdve hivatások, szerződéseket látják el a feladatokat.

Az utóbbi időben lényegesen erősödött a határ menti települések és a zölddel színezett vállalat viselői kapcsolata. November óta új hatásköröket ruháztak a területre. A tapasztalatokról, a tervekről esett szó tegnap azon a tompai fórumon, amelyre Bácsból és Csongrádból polgármesterek, önkormányzati vezetők kaptak meghívót.

A tompai határátelők már európai léptékel mérve is megfelel a kívánalmaknak. Bizonyára nem véletlen, hogy éppen itt rendeztek meg tegnap a Kiskunhalasi Határőri Igazgatóság azt a tanácskozást, amelyre 35 település önkormányzatának –

ezen a falvak, városok tartoznak az igazgatóság illetékességéhez – vezetőit várta. Megtudtuk, hogy az elmúlt évtizedekben mintegy fél millióan töltötték katonai szolgálatukat a határőrségnél, ám ennek most vége szakad, májustól már csak hivatásosokat, szerződéseket alkalmaznak.

Bakondi György vezérőrnagy, a Határőrség szervezési főigazgatója elmondta, november óta nyomozati jogkört kaptak a tiltott határátelők, az embercsempészet, a jogellenes belföldi tartózkodás, a határjelleg rongálása és az úti okmányokkal elkövetett közokirat-hamisításoknál. Ez ugyan megszorította teendőiket, ám gyorsította az eljárások befejezését. A szervezeti átalakulás hamarosan lezajlik, 14 ezerben állapították meg a Határőrség létszámát.

Arra a kérdésre, hogy mit tudnak kezdeni a Jugoszláviából okmányok nélkül érkezőkkel, menekülőkkel, ha a

déli szomszéd nem akarja – mostanában főként koszovóiakról van szó – őket visszafogadni, a halasi igazgatóság vezetője, Kátai József dandártábornok elmondta: mielőbb szükség lenne a toloncegyezmény megkötésére, mert ennek híján a közösségi szállásról kimaradásra engedettek általában eltűnnek, majd a nyugati határon ismét horogra akadnak, de sorsuk nehezen rendeződik.

Bakondi vezérőrnagy kifejtette, amennyiben az uniós határ Röszkénél, Tompánál lesz, akkor sem kell túl nagy átalakításokat tenni, hiszen azok mostanában törtennek, pusztán az eszköz és az informatikai rendszer fejlesztése szükséges a schengeni előírásoknak megfelelően. Mindkét tábornok hangsúlyozta: a határ menti településekkel javítani akarják az együttműködést.

És hogyan látják ezt az érintett községek polgármesterei? Talpai János (Újszentiván): – A határőrök, jelen-

léte növeli az emberek biztonosságérzetét. A határőrség vezetőivel való kapcsolat fontos a tájékozódás és az informálódás miatt. Ábrahám János (Tiszaszeged): – A közbiztonság szempontjából nagyon jó, hogy nálunk ott vannak az egyenruhások. A szervezeti átalakulás után különösen javulóban van a lakossággal a kapcsolat, hiszen a hivatások általában helybéliek, nagyobb a bizalom irántuk. Nálunk nincsenek polgárőrök, de olyanok igen, akik szívesen segítenek a határőröknek. Bata Ferenc (Óttömös): – A helybéli lakosság bejelentései alapján, a határőrök közreműködésével sikerült autótolvajokat elfogni. Mi most lettünk „illetékességi területe” a területnek, amely viszont emiatt hamarosan bemutatkozik az önkormányzat előtt.

Lehet, hogy még visszakerülnek a régi táblák: Kiváló határőröké?

V. Fekete Sándor

Terítéken a várospolitika

önkormányzat és a gazdasági élet szereplőinek működő kapcsolata, vállalkozásfejlesztési stratégiája létkérdés a Tisza-parti város számára.

Nem lehetett kikerülni a helyi adók kérdését. Sokan támogatják azt az elképzelést, mely szerint a kezdő

vállalkozások és a minimális tőkés „kicsik” helyiadókedvezményt kapnának. A kamarák képviselői arra hívták fel a figyelmet, nem lenne szabad a multinacionális cégeket – hacsak nem termelő – ilyen nagy számban „beengedni”, véleményük szerint ezzel elsorvad-

hat a belvárosi kereskedelem, közvetett hatása pedig az idegenforgalom terén mutatkozhat meg.

Érdekképviseleti szemszögből nézve szó esett az önkormányzat ingatlanuladonosi szerepéről, arról, hogy a vagyonszámításból származó bevételek ne a működés finanszírozására fordíthatódnak, s a pályázatok elbírálásánál élvezzenek némi előnyt a helyi vállalkozók.

O. K. K.

Közös szegedi-temesvári bemutató

● Kisvárd (MTI)
Elkészült a Határon Túli Magyar Színházak X. Fesztiváljának programterve – tájékoztatta az MTI-t Nyakó Béla, a június 12-21. közötti rendezvény szervezője, a Kisvárdai Várszínház és Művészetek Háza igazgatója.

Az előzetes program szerint a tíznapos rendezvény június 12-én a szatmárnémeti Északi Színház előadásá-

val kezdődik, az észak-erdélyi művészek Shakespeare: Lear király című darabját mutatják be.

A Temesvári Csiky Gergely Színház Alfred de Musset: Lorenzaccio, a Kolozsvári Állami Magyar Színház Feydeau: Bolha a fülbe, a Marosvásárhelyi Tompa Miklós Társulat Molière: A fősvény, a Szabadkai Kosztolányi Dezső Magyar Színház Dukovic: A puszkaporos hordó, a Torontói Magyar Színház Aldo Nicolai: Hár-

man a padon, míg a Sepsiszentgyörgyi Tamási Áron Színház Molière: Don Juan című műveivel szerepel a kisvárdai seregszemlén.

Hat közös produkciót is láthat majd a zsűri, illetve a közönség. A Temesvári Csiky Gergely Színház és a Szegedi Nemzeti Színház művészei Mándy: Régi idők focija, a Szabadkai Népszínház és az Újvidéki Magyar Színház Csáth: Zách Klára, a Nagyvárad Állami Színház és a Szatmárnémeti Északi

Színház Szép: Vőlegény, a Kassai Thália Színház és a Beregszászi Magyar Színház Ford: Kár, hogy ká, a Révkomáromi Jókai Mór Színház és a Győri Nemzeti Színház tagjai pedig Goldini: Mirandolina című darabjában lépnek színpadra.

A záróelőadás június 21-én szintén közös produkció, Schnitzler: Körmagyar című művét a marosvásárhelyi, a kolozsvári, az újvidéki és a budapesti színművészeti főiskolások játsszák.

Ma: színházi világnap

A színház ünnep. Ünnep a színésznek, aki játszik, s ünnep a nézőnek, akik befogadják a látottakat. Eredete is ünnephez kötődik, Dionüszosz ünnepéhez, s a kultikus szertartásokból mindmáig megmaradt valami titok, ami a színház ünnepi alkalmát megkülönbözteti a hétköznapoktól.

A színház kataritikus hatása. Azáltal, hogy magunkra ismerünk, hogy együtt örülünk, szenvedünk, bánkódunk a megelevenedett sorsokkal, azáltal, hogy kinevetjük saját gyarlóságainkat. Ráadásul úgy, hogy le sem lepleződünk. Álarc mögé bújhatunk, a külső szemlélő álarc mögé, mint ahogy álarc rejti a színpadon játszó művészt is, amikor néhány órára belebújik valaki bőrébe, azonosává válik egy másik ember világával.

A színház minden műfajuk közül a legközösségibb. Embereket, helyzeteket, emberi viszonylatokat elevenít meg, s legyen bár antik dráma vagy középkori passiójáték, pantomim vagy postmodern színház, Shakespeare-vel szólva könyörtelenül tükröt tart az emberi természetnek. A valóságról, a korról.

De talán mindenekelőtt: a színház játék. Ha kell, véresen komoly, ha kell, könnyes-derűs, ha kell, gyilkosan szatirikus, de mégiscsak játék, játék az életéről, a halálról, a szerelemről, a boldogságról és a boldogtalanságról, játék, amelyben a színház elfed és megmutat, elrejt és kitakar.

Amit mondtam: az ideális, művészi vagy szórakoztató, de jó színházról szól. Arról, ami napjainkban vesztélyben van. Hisz ismerjük az átalakulás nehézségeit, a gazdasági helyzetből következő vagy arra ráfogott nyugókat-bajokot, az ellentétes érdekeket, irányzatokat, az ezekből születő külső és belső feszültségeket, a hivatkozást a pénztelenségre, s ennek egyenes következményeként a kommercializálódást. A felhígulást, ami miatt nemzeti értékeink kerülhetnek veszélybe.

Amit pedig védelmeznünk: kötelességünk. Ne tekintsek hát ünnepelésnek, ha ezt – a jó színház, nemzeti értékeink védelmére – adom útravalóul a mai s a későbbi nemzedékeknek a színházi világnapon. A Nemzetközi Színházi Intézet immár 50 éves ünnepén, amikor van mit ünnepelnünk. A színházat, amely hidat ver színházteremtők és nézők, nemzeti színjátás és egyetemes színház, világszínház közé, amely művészi eszközökkel segíti az országok, akár a földrészek közötti párbeszédet.

Samikor ünnepelünk, hajtsunk fejet a 175 éve született Madách Imre, mindmáig nemzeti színjátásunk utólerhetetlen remekének, A Tragédia alkotójának emléke előtt. S ünnepeljük együtt azt a rég várt alkalmat is, amikor 90 évnyi ideiglenesség után, végre letesszük a Nemzeti Színház végleges otthonának alapkövét.

Göncz Árpád

Kevesebb energia „fogy”

● Budapest (MTI)
Az év első két hónapjában csökkent az energiafelhasználás – közölte az Energia Információs Ügynökség csütörtökön.

A szervezet előzetes adatai szerint január-februárban 201 petajoule hőértékű energia fogyott az országban,

ami 9,7 százalékkal marad el a múlt év azonos időszakához képest. A mérsékeltbb fogyasztás a kedvező időjárásnak tudható be. Január-februárban az átlagos napi középhőmérséklet 5,87 Celsius-fok volt, ez 4,63 fokkal volt magasabb, mint egy évvel korábban.

● Tízestendős a Magyar Nemzeti Cigányzenekar

Turné az Aranycsapattal

● Budapest (MTI)
Megalakulásának tizedik évfordulóját jubileumi koncerttel ünnepli a Magyar Nemzeti Cigányzenekar április 5-én, vasárnap a XII. kerületi Művelődési Központ (volt MOM) színpadán – mondta Ábrahám Dezső, a zenekar igazgatója csütörtökön a sajtótájékoztatóján.

A „Zöld erdőben két ibolya virágzik” című előadás az 1988-ban alakult cigányzenekar vezetőprímása ifj. Sánta Ferenc lesz, valamint fellépnek az együttes és a Jákó Vera Nótaszínház szólistái: Kovács Marika és

Bokor János. Ábrahám Dezső – aki a Jákó Vera Alapítvány elnöke is – beszámolt arról, hogy az 1848-49. évi forradalom és szabadságharc 150. évfordulója alkalmából májusban a világhírű Aranycsapat még élő tagjaival közösen a tengerentúlra, az Egyesült Államokba és Kanadába látogatnak. Buzánszky Jenő, Grosics Gyula, Hidegkuti Nándor és Puskás Ferenc társaságában Woodbridge-ben, New Yorkban, a floridai Sarasotában és a kanadai Torontóban találkoznak az ott élő magyarokkal.